

ЛІКУВАЛЬНО-ДІАГНОСТИЧНА РОБОТА НМАПО ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА У 2020 РОЦІ

У 2020 році лікувально-діагностичну роботу в академії проводили науково-педагогічні працівники 69 кафедр та лікарі 2-х клінік: Стоматологічний практично-навчальний медичний центр та клініка репродуктивних технологій Українського державного інституту репродуктології.

Рік проходив в умовах карантину, пов'язаного з пандемією COVID-19, було запроваджено діяльність у постійному режимі Оперативного штабу по забезпеченню дотримання протиепідемічних заходів та контролю захворюваності на інфекційні хвороби серед працівників та осіб, які навчаються, який був створений Наказом від 11.03.2020 №1304. Штаб здійснював щоденний моніторинг та організацію протиепідемічних заходів в академії.

На клінічних кафедрах сконцентрований потужний кадровий потенціал. Всього на клінічних кафедрах протягом року працювало 560 науково-педагогічних працівників, серед яких вищу кваліфікаційну категорію мають 451 (80,5%), першу – 48 (8,6%), другу – 16 (2,9%), із них 519 НПП на кінець звітної періоду здійснювали лікувально-діагностичну роботу. Значна кількість науково-педагогічних працівників мають лікарські категорії за декількома спеціальностями.

Визнання високого рівня лікарської кваліфікації науково-педагогічних працівників академії підтверджується роботою їх експертами різних експертних груп та клініко-експертних комісій МОЗ України – 86 професорів та доцентів увійшли до їх складу, зокрема експертами МОЗ України за різними спеціальностями є 58 науково-педагогічних працівників, 21 науково-педагогічних працівників увійшло до складу груп експертів ДООЗ КМДА та 6 – до ДООЗ ОДА.

Для проведення освітньої та наукової діяльності, надання медичної допомоги академія має 231 клінічну базу, різного відомчого підпорядкування. Ліжковий фонд клінічних баз складає понад 10 тисяч ліжок. Академія співпрацює з закладами охорони здоров'я 10 адміністративно-територіальних одиниць країни: м. Київ, Дніпропетровська, Житомирська, Київська, Львівська, Полтавська, Харківська, Хмельницька, Чернігівська, Закарпатська області. Переважна кількість клінічних баз розташована у м. Києві – 201.

Окрім того, 12.02.2020 року між академією та філією «Центр охорони здоров'я» Акціонерного товариства «Українська залізниця» підписано Меморандум про партнерство та співробітництвом, а також між академією і Департаментом охорони здоров'я Київської обласної державної адміністрації підписано угоду про співпрацю, що спрямовані на освітнє підвищення кваліфікації лікарів.

Між клінічними базами кафедр та академією укладені Угоди про співпрацю/Договори про спільну діяльність, що робить взаємини діловими та результативними. Це також дає можливість використовувати технічний потенціал клінічних закладів, зокрема сучасну рентгенологічну, ендоскопічну, ультразвукову та іншу медичну діагностичну і лікувальну апаратуру.

Найбільша клінічна база – Національна дитяча клінічна лікарня «Охматдит» МОЗ України, де розташовані 16 кафедр академії, які надають медичну допомогу дітям всієї України.

Найбільша частка медичної допомоги приходить на мешканців м. Києва. Клінічні кафедри співпрацюють з 59 закладами охорони здоров'я, що підпорядковані Департаменту охорони здоров'я Київської міської державної адміністрації. Найбільше клінічних баз мають Київська міська дитяча лікарня №1, Київська міська лікарня №6, Київська міська клінічна лікарня №8 тощо.

Зберігається співпраця з 16 інститутами з 36 закладів НАМН України, а саме наявні клінічні бази з державними установами:

- Інститут геронтології ім. академіка Д.Ф.Чеботарьова НАМН України
- Інститут громадського здоров'я ім. О.М. Марзєєва НАМН України
- Інститут ендокринології та обміну речовин ім. В.П. Комісаренка НАМНУ
- Інститут кардіології ім. академіка М.Д.Стражеска НАМН України
- Інститут медицини праці НАМН України
- Інститут нейрохірургії ім. А.П. Ромоданова НАМН України
- Інститут урології НАМН України
- Інститут отоларингології ім. проф. О.С.Коломийченка НАМН України
- Інститут педіатрії, акушерства і гінекології імені О.М.Лук'янової НАМН України
- Інститут травматології та ортопедії НАМН України
- Інститут ядерної медицини та променевої діагностики НАМН України
- Інститут гематології та трансфузіології НАМН України
- Науково-практичний центр ендovasкулярної нейрорентгенохірургії НАМНУ
- Національний інститут серцево-судинної хірургії імені М.М.Амосова НАМНУ
- Національний інститут фтизіатрії і пульмонології імені Ф.Г. Яновського НАМНУ
- Національний інститут хірургії і трансплантології імені О.О.Шалімова НАМНУ

Дві угоди про співпрацю з ДУ «Інститут епідеміології та інфекційних хвороб ім. Л.В. Громашевського» НАМН України та ДУ «Інститут нефрології НАМН України» є угодами про освітню та наукову діяльність.

31 клінічних кафедр академії знаходиться в 21 закладах охорони здоров'я Київської області. Найбільша клінічна база для кафедр академії – Київська обласна клінічна лікарня, де працюють 16 кафедр, науково-педагогічні працівники яких надають мешканцям Київської області значний обсяг висококваліфікованої та високоспеціалізованої медичної допомоги.

У 2020 році новою клінічною базою стала КНП «Малинська міська лікарня». Також підписано нові угоди про спільну діяльність із закладами охорони здоров'я, які вже є клінічними базами, це із КНП «Броварська багатoproфільна клінічна лікарня» (кафедра неонатології, кафедра загальної та невідкладної хірургії), КНП КОР «Київська обласна клінічна лікарня» (кафедра фізичної і реабілітаційної медицини та спортивної медицини), Центральна поліклініка МВС України (кафедра нефрології та нирковозамісної терапії, кафедра ортопедії і травматології №1, кафедра офтальмології), Клінічна лікарня «Феофанія» (кафедра нейрохірургії).

За останні роки академія тісно співпрацює із закладами охорони здоров'я приватної форми власності (94), що надає можливості проводити освітній процес з використанням сучасної медичної апаратури та надавати медичну допомогу за останніми світовими технологіями. Найбільша кількість клінічних баз у закладах приватної форми власності відкриті в місті Києві, а також у Закарпатській, Житомирській та Київській областях. Такий принцип поширення клінічних баз по Україні суттєво полегшує доступність та організацію так необхідного сьогодні для лікарів безперервного професійного розвитку.

За 2020 рік було надано медичну допомогу значній кількості пацієнтів: проліковано понад 78 тисяч (78003) хворих. З них понад 11 тисяч (11925) в стаціонарних і понад 66 тисяч (66078) в амбулаторних відділеннях закладів охорони здоров'я.

Надано консультацій понад 135 тисячам (135162) пацієнтів. Консультації надавались як стаціонарним хворим (39908), так і амбулаторним – понад 88 тисячам (88053) пацієнтам, а також за межами клінічних баз проконсультовано понад 7,2 тисяч (7201) пацієнтів. Прооперовано понад 12,7 тисячі (12758) хворих.

За минулий рік спостерігається зниження обсягів пролікованих хворих. Це зумовлено в першу чергу карантинними заходами пов'язаними із пандемією COVID-19.

Пацієнти, яким надається медична допомога науково-педагогічними працівниками академії – багатогранні, як правило є складними у діагностичному плані, мають тяжкий, ускладнений перебіг захворювань, потребують хірургічних втручань високого рівня складності. Протягом року медична допомога надавалась пацієнтам з усіх регіонів України, які знаходились на лікуванні у закладах охорони, які є клінічними базами кафедр, а також інших закладів охорони здоров'я України: по-перше, під час виїздів за викликами

Української станції екстреної медичної допомоги МОЗ України та за запрошенням керівників закладів охорони міста Києва та Київської області; по-друге, під час проведення виїзних циклів підвищення кваліфікації в різних регіонах.

У 2020 році науково-педагогічні працівники здійснили 16 виїздів за викликами Української станції екстреної консультативної медичної допомоги МОЗ України та станції екстреної консультативної медичної допомоги Київської області. Найбільша кількість – це виклики науково-педагогічних працівників кафедр хірургічного (8) напрямку. По Київській області виїжджали науково-педагогічні працівники кафедр хірургії і проктології (проф. Фелештинський Я.П.), акушерства і гінекології №1 (проф. Голяновський О.В.), оториноларингології (проф. Шкорботун В.О.).

Робота клінічних кафедр за звітний період включала всі аспекти надання медичної допомоги учасникам операцій об'єднаних сил та переселенцям. У 2020 році співробітниками клінічних кафедр було проліковано 205 бійців та 222 хворих з числа мирного населення, надано консультацій 469 бійцям з зони ООС та 683 переселенцям. З приводу поранень та захворювань було прооперовано 115 бійця та з приводу хвороб 81 хворих мирного населення. Цим пацієнтам також проводилися діагностичні, лікувальні процедури та лабораторні обстеження. Загальна кількість процедур склала для бійців 891 та 548 мирному населенню. Найбільша кількість таких пацієнтів була пролікована на кафедрах: анестезіології та інтенсивної терапії (зав. кафедри, проф. Лоскутов О.А.), щелепно-лицевої хірургії (зав. кафедри, проф. Тимофєєв О.О.), ортопедії і травматології № 1 (зав. кафедри, проф. Герцен Г.І.), загальної, дитячої, судової психіатрії і наркології (зав. кафедри, проф. Мішиєв В.Д.), стоматології (зав. кафедри, проф. Павленко О.В.), офтальмології (зав. кафедри, проф. Риков С.О.).

У 2020 році науково-педагогічними працівниками кафедр проведено лікування хворим на COVID-19 - 1385 хворий та проконсультовано 4503 хворих. Найбільшу кількість таким хворих була надана медична допомога кафедрами: інфекційних хвороб (зав. кафедри, проф. Дуда О.К.), анестезіології та інтенсивної терапії (зав. кафедри, проф. Лоскутов О.А.), сімейної медицини та амбулаторно-поліклінічної допомоги (зав. кафедри, проф. Матюха Л.Ф.), загальної та невідкладної хірургії (зав. кафедри, проф. Крижевський В.В.), сімейної медицини (зав. кафедри, проф. Хіміон Л.В.), функціональної діагностики (зав. кафедри, проф. Жарінов О.Й.), фізичної і реабілітаційної медицини та спортивної медицини (зав. кафедри, проф. Владимиров О.А.), неврології № 2 (зав. кафедри, проф. Ткаченко О.В.), неврології № 1 (зав. кафедри, проф. Головченко Ю.І.), дитячих і підліткових захворювань (зав. кафедри, проф. Бекетова Г.В.).

До початку карантину було проведено у січні 2020 року заходи щодо попередження розвитку важких захворювань у співробітників співробітниками кафедри офтальмології (проф. Риков С.О.). Було оглянуто та продіагностовано 422 співробітники академії.

Значні обсяги проведення просвітницької роботи науково-педагогічними працівниками свідчать на попередження розвитку захворювань серед населення. За минулий рік було зроблено 1201 виступ у засобах масової інформації, (на радіо - 299, в друкованих ЗМІ - 345, на TV - 557), 302 виступи перед населенням, випущено 63 пам'яток та листівок для населення та проведено 86 школи для хворих з хронічними важкими захворюваннями з метою покращення якості життя та адаптації їх у суспільстві, організовано 82 веб-портали для населення.

Відповідно до впровадженого у 2017 році «Положення про організацію лікувально-діагностичної роботи у НМАПО імені П.Л. Шупика» здійснювалось щомісячне звітування науково-педагогічними працівниками про виконання навантаження з лікувально-діагностичної роботи, яке підсумовується і у вигляді звітів двічі на рік (травень, грудень) надається на рівень деканатів та дирекцій інститутів, які забезпечують моніторинг питання. За 2020 рік, з урахуванням карантинних заходів, невиконання навантаження з лікувально-діагностичної роботи науково-педагогічними працівниками клінічних кафедр не спостерігалось. Наказом НМАПО імені П.Л.Шупика №3033 від 26.08.2020 «Про організацію діяльності на період карантину» було запроваджено щомісячний моніторинг стану виконання клінічної роботи НПП академії, ураховуючи особливості карантинні заходи, щомісячно від 190 співробітників у квітні 2020 року до 50 співробітників у грудні 2021 року не виконувало клінічну роботу та не отримували клінічну надбавку. Це напряму вплинуло на скорочення обсягів клінічної роботи.

У 2020 році продовжено анкетування зацікавлених сторін: пацієнтів та керівництва закладів охорони здоров'я (головних лікарів, заступників головних лікарів та завідувачів відділень клінічних баз). Результати анкетування вказують на значний рівень задоволеності серед керівництва закладів охорони здоров'я – 100,0%, а також пацієнтами – 98,3% наданням медичної допомоги науково-педагогічними працівниками академії.

Анонімне анкетування лікарів сприяє розвитку подальшої спільної діяльності між кафедрами та відділеннями закладів охорони здоров'я, що відображено у щотижневих професорських/доцентських обходах пацієнтів в стаціонарах (7686) та у спільних лікарських конференціях (354).

У 2020 році академією було закуплено медичне обладнання на суму 1,5 млн. гривень. Зокрема, для потреб кафедр сімейної медицини та амбулаторно-поліклінічної допомоги апарат УЗД, хірургії та проктології – ендоскопічну відеокамеру тощо.

Академія має 2 академічні клініки: Стоматологічний практично-навчальний медичний центр та клініку репродуктивних технологій Українського державного інституту репродуктології.

Стоматологічний практично-навчальний медичний центр

Стоматологічний практично-навчальний медичний центр (СПНМЦ) очолює директор – к.мед.н., доцент кафедри ортодонтії Круть Анатолій Григорович.

Лікарський штат стоматологічного практично-навчального медичного центру становить: за рахунок бюджетних коштів – 25,0 посад, укомплектований на 83% та за рахунок коштів спецфонду – 12,0 посад, з яких зайнято 10,5. Прийом здійснюється лікарями-стоматологами за 6 спеціальностями. На цих посадах працюють 39 лікарів: 18 лікарів стоматологи-терапевти, 5 лікарів стоматологів, 6 лікарів стоматологи-ортопеди, 1 лікар стоматолог-ортодонт, 3 лікаря стоматолога-хірурга, 1 лікар-рентгенолог, 1 лікар-дитячий стоматолог. Відповідно до лікарських кваліфікаційних категорій: вищу категорію мають 28 (71,8%) лікарів, першу – 5 (12,8%) лікарів, другу – 3 (7,7%) лікаря, мають сертифікат лікаря-спеціаліста – 3 (7,7%) лікар. Для підвищення кваліфікації лікарів та середнього медичного персоналу СПНМЦ кожного року складається графік проходження атестації на відповідну лікарську кваліфікаційну категорію. До проходження атестації лікарі центру навчались на циклах ТУ та інших формах безперервного професійного розвитку.

В СПНМЦ функціонують 6 лікувальних кабінетів, 2 хірургічних та ортопедичний кабінети, зуботехнічна лабораторія, фізіотерапевтичний та рентгенологічний кабінети. У 2020 році співробітники СПНМЦ пролікували 20036 хворих. В цілому за рік в СПНМЦ було 21473 відвідування, з урахуванням карантинних заходів (умов режиму карантину з 01.04-01.10.2020р.) пов'язаних з пандемією Covid-19. Також у 2020 році було проведено 556 хірургічних втручань, 2777 видалень, здійснено 1452 діагностичних та 1538 лікувальних процедур. На базі центру працює кабінет профілактики та гігієни ротової порожнини.

СПНМЦ є навчальною, лікувальною та науковою базою кафедр Інституту стоматології, тому співробітники СПНМЦ беруть активну участь в здійсненні розробок, апробацій та впроваджень нових методик профілактики, діагностики і лікування стоматологічних захворювань. У 2020 році співробітники центру впровадили в лікувальний процес нові методики та методи лікування, профілактики та діагностики, що були оформлені 3 актами впровадження.

За звітній період було проанкетований 151 пацієнт, процент задоволеності – 87,3%. Це більшістю зумовлено недостатнім рівнем забезпечення СПНМЦ сучасним медичним обладнанням і, як наслідок, сучасними лікувально-діагностичними методиками пацієнтів.

Протягом року для СПНМЦ здійснено ремонтні роботи у приміщенні по вул. Т.Драйзера (Гуртожиток №4 НМАПО імені П.Л.Шупика) та закуплено медичне обладнання для відкриття нового філіалу центру для забезпечення лікувально-діагностичної та стоматологічної роботи, передусім з інтернами-стоматологами. СПНМЦ має сертифікацію ISO 9001:2015.

Обсяг виконаних медичних втручань суттєво скоротився через карантинні заходи та запроваджений простій СПНМЦ протягом квітня-вересня 2020 року, до роботи залучалися не більше 20% від наявних працівників для надання невідкладної допомоги та забезпечення життєдіяльності центру.

Клініка репродуктивних технологій Українського державного інституту репродуктології

Клініка репродуктивних технологій Українського державного інституту репродуктології НМАПО імені П.Л. Шупика є клінікою, спрямованою на покращення репродуктивного здоров'я з використанням сучасних методик, в тому числі і допоміжних репродуктивних технологій. Завідувач клініки репродуктивних технологій УДІР НМАПО імені П.Л. Шупика д.мед.н., професор Камінський Анатолій В'ячеславович.

На зареєстрованих 8 штатних посадах працюють 12 лікарів, з яких вищу кваліфікаційну категорію мають 7 (63,6%) лікарів, першу категорію – 2 (18,2%) лікарів, другу категорію – 1 (9,1%) лікар, у 1 лікаря наявний сертифікат лікаря-спеціаліста.

Лікарі клініки репродуктивних технологій проводять значну наукову роботу. 3 лікарів мають наукове звання кандидата медичних наук, 2 – доктора медичних наук, 3 співробітники працюють над виконанням дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня кандидата медичних наук.

Клініка репродуктивних технологій має державне фінансування за бюджетною програмою КПКВК 2301400 «Забезпечення медичних заходів окремих державних програм та комплексних заходів програмного характеру» за напрямом «Закупівля медикаментів та дрібного лабораторного інвентарю для забезпечення проведення лікування безплідності жінок методами допоміжних репродуктивних технологій» на забезпечення лікування безпліддя методами допоміжних репродуктивних технологій (далі - ДРТ) застосовуються за медичними показаннями за письмово оформленою, добровільною згодою та заявою пацієнтів щодо застосування зазначених технологій, відповідно до Наказу від 09.09.2013 №

787 «Про затвердження Порядку застосування допоміжних репродуктивних технологій в Україні», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 2 жовтня 2013 р. за № 1697/24229.

У відділення планування сім'ї та ДРТ з кабінетом ендокринної гінекології та денним стаціонаром (5 ліжок) у 2020 році проведено, відповідно до кількості направлених жінок наказом МОЗ України, лікування 101 безплідним парам методами ДРТ за абсолютними показниками за бюджетні кошти. Застосовувались методики IVF в 20 (20,0%) випадках та ICSI в 80 (80,0%) випадках. Закінчили лікування 101 пара, відсоток настання вагітності після застосування методів ДРТ – 49,5%. У 2020 році народилося 12 дітей (11 пологів), з тих ДРТ, які завершені були у 2020 році, ще 39 вагітних знаходиться на спостереженні.

У 2020 році співробітники клініки репродуктивних технологій пролікували 255 жінок у денному стаціонарі та 21985 поліклінічних хворих, проведено 22475 діагностичних, 11764 лікувальних процедури та зроблено 7315 лабораторні дослідження.

Анкетування 74 пацієнтів показало задоволеність на 97,1%.

Клініка репродуктивних технологій УДІР має сертифікацію ISO 9001:2015.

Висновки:

Результати лікувально-діагностичної роботи академії в цілому свідчать про значний обсяг надання медичної допомоги всім верстам населення науково-педагогічними працівниками академії на клінічних базах, що розгорнуто у закладах охорони здоров'я різних форм власності та підпорядкування.

Клінічна робота цей рік здійснювалась у жорстких умовах карантину, коли більшість багатопрофільних лікарень перейшли на роботу з хворими на COVID19. Це згорнуло можливість лікувально-діагностичної діяльності переважної більшості наших клінічних кафедр, особливо хірургічного напрямку. Проте, ми продовжували надавати медичну допомогу, її обсяги знизились переважно пропорційно зменшенню посад на кафедрах через скорочення НПП. Зниження кількості пролікованих хворих відбулось також через простій СПНМЦ протягом 6 місяців, перепрофілюванням більшості потужних клінічних лікарень, які є клінічними базами під госпіталізацію пацієнтів з COVID-19 і переходом освітнього процесу в онлайн-режим.

Крім цього, продовжує спостерігатися відсутність достатньої нормативно-правової бази для безперешкодного доступу НПП академії до лікувального процесу (відсутність можливості реєстрації НПП в електронній системі охорони здоров'я eHealth),

відсторонення науково-педагогічних працівників кафедр від лікувальної роботи керівництвом та лікарями закладу охорони здоров'я.

Відбувається посилення тиску на клінічні кафедри з боку керівників закладів охорони здоров'я, особливо комунальної власності, щодо вступу в орендні відносини і оплати комунальних послуг, масово відмовляється НПП у допуску до лікування пацієнтів (особливо хірургічного профілю) без реєстрації у eHealth, яка так і не внормована МОЗ України.

Відбувається збільшення кількості клінічних баз, у закладах охорони здоров'я приватної форми власності, що дає змогу проводити навчання слухачів академії на сучасному рівні, із застосуванням новітніх технологій та методик діагностики та лікування на найсучаснішому медичному обладнанні. Політикою академії залишається розширення кількості клінічних баз в закладах охорони здоров'я на кожній кафедрі, що надає можливість і лікарям закладів отримувати безперервний професійний розвиток та підвищення рівня знань за різними напрямками на робочому місці.

Результати анкетування виявили значну задоволеність пацієнтів та керівництва клінічних баз рівнем надання медичної допомоги науково-педагогічними працівниками клінічних кафедр. Було проанкетовано 5301 пацієнт і отримано 98,3% позитивних відповідей. Серед зауважень: значна тривалість очікування консультації, недостатність оснащення медичною апаратурою, відсутність ремонту у деяких приміщеннях кафедр. Анкетування 186 осіб з числа керівництва закладів охорони здоров'я, де розташовані клінічні кафедри, показало 100% задоволеність лікувально-діагностичною роботою кафедр.

Спостерігається тенденція збільшення обсягів проведення просвітницької роботи науково-педагогічними працівниками із застосуванням сучасних інформаційних технологій, організації Веб-порталів, сайтів для населення у соціальних мережах, при паралельному зниженні випуску листівок, газетних статей тощо.

Наприкінці року на Вченій раді академії було прийнято Стратегію утворення Університетської клініки Національної медичної академії післядипломної освіти імені П.Л. Шупика на 2021- 2025 роки із покроковими заходами розвитку напрямку клінічної діяльності в академії.